GRŴP ARBENIGOL AR ANGHENION CYMUNED Y LLUOEDD ARFOG YNG NGHYMRU

COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD AR 16 MEDI 2020

Aelodau

Hannah Blythyn AS	Y Dirprwy Weinidog Tai a Llywodraeth Leol
Dirprwy Gomander Nick Lock	Brigâd 160 y Milwyr Traed (Cymru)
Awyr-gomander Albie Fox	Yr Awyrlu Brenhinol
Awyr-lefftenant Ella Fortune	Yr Awyrlu Brenhinol
Comander Steve Henaghen	Y Llynges Frenhinol
Darren Millar AS	Y Ceidwadwyr Cymreig
Cat Calder	Ffederasiwn Teuluoedd y Fyddin
Colette Musgrave	Ffederasiwn Teuluoedd y Fyddin
Jane Williams	Ffederasiwn Teuluoedd y Llynges
Lisa Thipthorp	Ffederasiwn Teuluoedd yr Awyrlu Brenhinol
Ant Metcalfe	Y Lleng Frenhinol Brydeinig
Col Nick Beard	Y Gymdeithas Lluoedd Wrth Gefn a Chadetiaid (RFCA)
Mike Bailey	Gwasanaeth Lles y Cyn-filwyr
Rachel Morgan	CLlLC
Neil Kitchiner	GIG Cymru i Gyn-filwyr
Louise Forman	Gwasanaeth Carchardai a Phrawf EM yng Nghymru
Nicola Davies	Gwasanaeth Carchardai a Phrawf EM yng Nghymru
Roy Brown	COBSEO
Steve Boswell	SSAFA
Shelley Elgin	Help for Heroes
John Shivas	Y Weinyddiaeth Amddiffyn
Ray Lock	FIMT
Caroline Cooke	FIMT
Fiona Jenkins	Bwrdd Iechyd Lleol Caerdydd a'r Fro
Jan Jones	Llywodraeth Cymru – Diogelwch Cymunedol
Cerys Gage	Llywodraeth Cymru – Diogelwch Cymunedol
Peter Evans	Llywodraeth Cymru – Diogelwch Cymunedol
Simon Protheroe	Llywodraeth Cymru – Tai
Huw Charles	Llywodraeth Cymru – Tai
Carl Spiller	Llywodraeth Cymru – Tai
Omer Williams	Llywodraeth Cymru – Tai
Megan Colley	Llywodraeth Cymru – Addysg
Liz Davies	Llywodraeth Cymru – Iechyd

Ymddiheuriadau

Howard Reed	Yr Adran Gwaith a Phensiynau
Naomi Alleyne	CLlLC
Y Cynghorydd Matthew Dorrance	CLlLC

Brigadydd Fraser	Y Llynges Frenhinol
Gary Haggaty	Llywodraeth Cymru – Diogelwch Cymunedol
Reg Kilpatrick	Llywodraeth Cymru – Llywodraeth Leol
Emma Williams	Llywodraeth Cymru – Tai
Jonathan Price	Gwasanaeth Lles y Cyn-filwyr
Awyr-gomodor Adrian Williams	Yr Awyrlu Brenhinol – anfonodd ei ymddiheuriadau oherwydd problemau technegol.

EITEM 1 – CROESO A CHYFLWYNIADAU

1.1 Croesawodd y Dirprwy Weinidog yr aelodau i gyfarfod rhithiol cyntaf Grŵp Arbenigol y Lluoedd Arfog. Gan nodi'r heriau parhaus a wynebwyd o ganlyniad i COVID-19, diolchodd y Dirprwy Weinidog i'r holl aelodau am eu cyfraniadau tuag at frwydro yn erbyn y pandemig. Nododd y gwnaed cryn dipyn o gynnydd ers y cyfarfod diwethaf ym mis Medi 2019.

EITEM 2 – COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF A GYNHALIWYD AR 18 MEDI 2019

2.1 Cadarnhawyd bod cofnodion y cyfarfod blaenorol yn gofnod cywir.

EITEM 3 – ADRODDIAD CYNNYDD AR GAMAU GWEITHREDU SY'N DEILLIO O GYFARFODYDD BLAENOROL

3.1 Nododd y Gweinidog fod llawer o'r camau gweithredu blaenorol wedi cael eu cwblhau, neu eu bod yn mynd rhagddynt, ac y byddai diweddariadau pellach yn cael eu rhoi yn ystod y cyfarfod.

3.2 Rhoddodd Rachel Morgan y wybodaeth ddiweddaraf i'r aelodau am y cynigion ar gyfer cynnal diwrnod Cenedlaethol y Lluoedd Arfog yn y dyfodol. Roedd saith Awdurdod Lleol oedd â diddordeb mewn cynnal y digwyddiad wedi cyflwyno datganiad o ddiddordeb. Er gwaethaf yr oedi o ganlyniad i'r pandemig, cadarnhaodd Rachel fod CLlLC yn ymgymryd â'r camau ymgynghori terfynol ac y byddai rhaglen dreigl 5 mlynedd o hyd yn cael ei rhoi ar waith maes o law.

3.3 O ystyried y diddordeb a gafwyd byddai angen ystyried Awdurdodau wrth gefn neu gael rhaglen dreigl 6 blynedd o hyd.

3.4 Gofynnodd Ant Metcalfe am eglurhad o'r cyllid y byddai Llywodraeth Cymru yn ei roi ar gyfer y digwyddiad. Cadarnhaodd Jan Jones y byddai cyllid Llywodraeth Cymru yn parhau ac y byddai £20k ar gael i'r Awdurdod Lleol dan sylw tuag at ddigwyddiad blynyddol a gynhelir yng Nghymru.

EITEM 4 – DIWEDDARIAD GAN Y TRI GWASANAETH

4.1 Cyflwynodd Dirprwy Gomander Nick Lock y diweddariad ar ran y Fyddin. Dros y 7 mis diwethaf, roedd y Rheolaeth Filwrol ar y Cyd wedi bod yn cynorthwyo Llywodraeth Cymru a'r GIG wrth ymateb i COVID-19. Nodwyd cymorth galluogrwydd cleientiaid gyda 1,000 o filwyr yn cynorthwyo ledled Cymru, gan gynnwys staff presennol o'r Ffiwsilwyr Brenhinol Cymreig a Pheirianwyr Brenhinol Sir Fynwy. Er mwyn cynorthwyo Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru, defnyddiwyd 60 o staff fel gyrwyr ambiwlans; a chawsant eu galw allan 6,000 o weithiau ar gyfer digwyddiadau COVID-19 a digwyddiadau brys. Bu staff presennol hefyd yn rhan o'r gwaith o adeiladu ysbytai maes ledled Cymru – yn benodol ysbyty Calon y Ddraig yng nghanol dinas Caerdydd – dosbarthu PPE o Faes Awyr Caerdydd a threfniadau profi symudol. Er bod llawer o'r tasgau bellach yn nwylo contractwyr, pwysleisiodd Dirprwy Gomander Lock y bu'n fraint cynorthwyo.

4.2 Yn amlwg, roedd rhaglen y Fyddin o weithgareddau ymgysylltu corfforol wedi'i gohirio gyda chyfleoedd rhithwir yn cael eu cynnal lle y bo'n bosibl. Roedd cyfres o gyflwyniadau ymgysylltu'r Fyddin wedi cael eu cyflwyno'n rhithwir, gyda mwy wedi'u trefnu ar gyfer yn nes ymlaen yn yr wythnos. Roedd y Cadetiaid hefyd yn gweithredu'n wahanol, gan ymgymryd â hyfforddiant rhithwir hyd nes yr ystyrir ei bod yn ddiogel dychwelyd at weithgareddau corfforol.

4.3 Cadarnhawyd bod yr holl hyfforddiant yng Nghymru bellach yn cael ei gynnal ar gapasiti llawn; gyda staff presennol yn cadw at ganllawiau'r Llywodraeth ar gyfer cadw pellter cymdeithasol.

4.4 Penodwyd swyddog Amrywiaeth a Chynhwysiant newydd ym Mrigâd 160 y Milwyr Traed (Cymru) a fyddai'n canolbwyntio ar y dathliadau ar gyfer Mis Hanes Pobl Dduon ym mis Hydref fel rhan o'i ddyletswyddau. Sefydlwyd tîm ymgysylltu rhanbarthol hefyd i roi cymorth ac arweiniad i ysgolion a oedd am gynnal gweithgareddau STEM.

4.5 Gan nodi'r diweddariad, diolchodd y Dirprwy Weinidog i'r Dirprwy Gomander am y cymorth a roddwyd yn ystod y pandemig.

4.6 Rhoddodd Awyr-lefftenant Ella Fortune ddiweddariad ar ran Awyr-gomodor Williams. Yn ystod y pandemig, bu'r Awyrlu Brenhinol yn cefnogi'r ymateb cenedlaethol ynghyd â pharhau â'i rôl o ran Amddiffyn yr Awyr a Symudedd Awyr byd-eang. Cadarnhawyd, er bod rhywfaint o'r hyfforddiant wedi'i atal, bod hyfforddiant i beilotiaid awyrennau ymladd wedi parhau ond y gwnaed newidiadau i sicrhau diogelwch. Roedd hyfforddiant technegol yn Sain Tathan wedi ailgychwyn ym mis Mai, gyda mesurau ar waith i sicrhau cydymffurfiaeth â chanllawiau'r Llywodraeth. Bu'r Awyrlu Brenhinol yn cynorthwyo'r Rheolaeth Filwrol ar y Cyd drwy Swyddogion Cysylltu Gwydnwch yr Awyrlu Brenhinol gan ymgymryd â rolau amrywiol yn cynnwys cymorth logistaidd a chymorth cyfryngau a chynnig cymorth wrth gludo cleifion yn ôl yr angen. Darparodd sgwadron wrth gefn yr Awyrlu Brenhinol yng Nghymru, Sgwadron 614, 12 o

staff i fynd ar ddyletswyddau Lluoedd Cymorth Covid yng Nghymru ac o ganol mis Mehefin, cawsant eu defnyddio fel Uned Brofi Symudol yng ngogledd Lloegr o dan Frigâd 11 y Negeswyr.

4.7 Roedd digwyddiadau ymgysylltu wedi cael eu canslo, eu gohirio neu eu cyflwyno ar-lein. Roedd pecynnau ar-lein wedi cael eu llunio ar gyfer Diwrnod VE, Sioe Frenhinol Cymru a digwyddiadau i nodi 80 mlynedd ers Brwydr Prydain. Nodwyd bod digwyddiad i goffáu Brwydr Prydain wedi'i aildrefnu ar gyfer mis Gorffennaf 2021, gan gynnig cyfle i drefnu gorymdaith a hediad seremonïol llawn. Roedd ymweliad blynyddol Aelodau'r Senedd â'r Awyrlu Brenhinol hefyd wedi'i ohirio a byddai'n cael ei aildrefnu ar gyfer gwanwyn 2021.

4.8 Yn ystod 2019, roedd rhaglen STEM yr Awyrlu Brenhinol wedi cyrraedd mwy na 90,000 o blant ifanc yng Nghymru. Dywedodd Awyr-lefftenant Fortune wrth yr aelodau eu bod yn gobeithio cyrraedd mwy na 100,000 o bobl ifanc yn 2021, er y byddai hyn yn dibynnu i raddau helaeth ar allu ysgolion i gymryd rhan.

4.9 Mae lefelau recriwtio i'r Awyrlu Brenhinol yn parhau i wella gyda thua 5.5% o'r holl recriwtiaid yn hanu o Gymru, ac un o bob wyth o'r rhai a recriwtiwyd o Gymru yn cael eu recriwtio fel Swyddogion. Roedd ymgyrch recriwtio 2021 yn mynd rhagddi gyda thua 30,000 o geisiadau'n cael eu prosesu bob mis. Roedd cynlluniau i gynyddu niferoedd y recriwtiaid BAME a benywaidd ar waith.

4.10 Er bod Cadetiaid Awyr yr Awyrlu Brenhinol ar gau o hyd, nodwyd eu bod yn bwriadu ailagor, gan ddilyn canllawiau'r Llywodraeth, o fis nesaf ymlaen.

4.11 Rhoddodd Comander Steve Henaghen ddiweddariad i'r aelodau ar y sefyllfa ddiweddaraf mewn perthynas â'r Llynges Frenhinol yng Nghymru; gan nodi bod staff y Llynges Frenhinol a'r Môr-filwyr Brenhinol yn parhau i gael eu defnyddio yng Nghymru yn cynorthwyo mewn perthynas â COVID-19 fel cynllunwyr milwrol a staff cysylltu.

4.12 Fel gyda'r Gwasanaethau eraill, roedd cyfleoedd rhithwir wedi disodli dulliau wyneb yn wyneb traddodiadol. Roedd y Cadetiaid Môr yn cael cyflwyniadau rhithwir ac roedd digwyddiadau coffáu ar gyfer Diwrnod VE a Diwrnod VJ wedi cynnwys cwisiau drwy apiau.

4.13 Roedd ymgyrch recriwtio ar gyfer Milwyr Rheolaidd a Milwyr Wrth Gefn yn mynd rhagddi a rhagwelwyd y byddai llawer o geisiadau'n dod i law.

4.14 Siaradodd Comander Henaghen am gynlluniau ymgysylltu'r Llynges Frenhinol. Roedd safle Twitter newydd wedi'i sefydlu ac yn 2021 rhagwelwyd y byddai hyd at 50 o Swyddogion yn cynnal ymweliadau ymgysylltu ledled Cymru.

4.15 Gofynnodd Darren Millar AS ynghylch Patrôl Cambria, a chadarnhawyd, er bod yr ymarfer eleni wedi'i ganslo, bod trafodaethau'n mynd rhagddynt ynghylch cyflwyno'r digwyddiad yn 2021. Yn y cyfamser, roedd gweithgaredd

‘Cadw'r Fflam Ynghyn’ wedi'i drefnu yn ei le. Roedd 41 o dimau wedi cymryd rhan yn ystod 2019; y gobaith oedd gwella hyn yn 2021.

4.16 Nodwyd bod cyn-filwyr hefyd wedi cynorthwyo yn ystod cyfnod COVID-19. Un enghraifft o hyn oedd rôl Tîm Rubicon, yr oedd Ant Metcalfe yn rhan ohono. Esboniodd Ant ei fod, fel rhan o'r tîm hwnnw, wedi helpu i adeiladu ysbyty maes Calon y Ddraig. Roedd Tîm Rubicon hefyd wedi helpu i ddihalogi ambiwlansys.

4.17 Roedd y Dirprwy Weinidog yn awyddus i gofnodi pa mor ddiolchgar ydoedd i'r rheini a fu'n darparu cymorth i fynd i'r afael â'r pandemig, ac awgrymodd y byddai'n werth ystyried diolch iddynt yn gyhoeddus.

EITEM 5 – DIWEDDARIAD GAN Y FFEDERASIYNAU TEULUOEDD

5.1 Dywedodd Jane Williams wrth yr aelodau bod holl wefannau'r Ffederasiynau Teuluoedd yn cynnwys ardal oedd yn canolbwyntio ar COVID-19 a'r cymorth a oedd ar gael i deuluoedd staff y Lluoedd Arfog sy'n wynebu heriau yn ystod y pandemig.

5.2 Dathlodd Forces Families Jobs flwyddyn ers ei sefydlu yn ddiweddar ac roedd nifer y sefydliadau cysylltiedig yn cynyddu. Hyd yma, roedd 1,620 o swyddi wedi cael eu hysbysebu ac roedd 2,105 o ymgeiswyr wedi cofrestru. Roedd 610 o gyflogwyr wedi'u rhestru i gyd, ac o'r rhain, roedd 176 wedi cael dyfarniad Aur y Cynllun Cydnabod Cyflogwyr. Cadarnhaodd Jane, ymysg y sefydliadau a restrwyd ar y safle, bod dau Awdurdod Lleol yng Nghymru, sef Blaenau Gwent a Bro Morgannwg, wedi cofrestru.

5.3 Siaradodd Jane am adroddiad Andrew Selous ‘Living in our Shoes’ a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2020. Roedd yr adroddiad yn cynnwys nifer o argymhellion ac yn nodi y byddai'r Ffederasiynau Teuluoedd yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ddatblygu'r rhain.

Cam gweithredu: Swyddogion Llywodraeth Cymru i weithio gyda'r Ffederasiynau Teuluoedd ar yr argymhellion o ‘Living in our Shoes’.

5.4 Lansiwyd y fenter ‘Cryfhau Teuluoedd’ ar 1 Medi 2020 ac roedd yn cynnig amrywiaeth o gymorth i holl staff y Llynges Frenhinol a'r Môr-filwyr Brenhinol drwy gynghrair o elusennau a chyrff proffesiynol. Ymysg yr elusennau oedd yn rhan o'r fenter roedd Relate a Homestart ac er gwaethaf yr heriau daearyddol, roedd y Ffederasiynau Teuluoedd yn benderfynol o gyrraedd cynifer o deuluoedd gwasgaredig â phosibl.

5.5 Dywedodd Jane wrth yr aelodau bod menter ar waith ledled y DU yn cynnig llyfrau am ddim i deuluoedd cymuned staff presennol y llynges. Roedd Ffederasiwn Teuluoedd y Llynges, a ariannwyd gan gronfa Libor i ddechrau ac a gafodd gyllid gan Elusen y Llynges a'r Môr-filwyr Brenhinol yn dilyn hynny, yn gweithio gyda Cynorthwyo Plant Milwyr yn Ysgolion Cymru drwy ddarparu

llyfrau i deuluoedd staff y Lluoedd Arfog. Gofynnodd Jane i'r aelodau gysylltu os oeddent yn gwybod am sefydliadau eraill a fyddai'n cael budd o hyn.

5.6 Roedd Ffederasiwn Teuluoedd y Llynges yn gweithio gyda'r artist Tim Mann i gyflwyno prosiect creadigol ‘Time on my Watch’. Bydd y prosiect, a gaiff ei lansio ym mis Hydref 2020, yn cynnwys dulliau artistig o adrodd hanes teuluoedd y Lluoedd Arfog a'i effeithiau. Nododd Jane ei bod yn awyddus i weithio gyda rhanddeiliaid yng Nghymru.

5.7 Rhoddodd Cat Calder ddiweddariad i'r aelodau ar faterion a oedd wedi codi ynghylch y polisi i gyflwyno gostyngiad o 50% mewn treth gyngor ar ail gartrefi pan fydd staff presennol yn byw mewn llety a ddarperir gan y Weinyddiaeth Amddiffyn. Daeth tri achos i law ac er bod dau o'r rhain wedi'u datrys, roedd un heb ei ddatrys o hyd. Roedd Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol y DU wedi ysgrifennu at bob Awdurdod Lleol yn Lloegr yn ddiweddar i'w hatgoffa o'r polisïau sydd ar waith.

5.8 Cadarnhaodd Colette Musgrave rwystredigaeth teuluoedd aelodau staff presennol a chytunodd i ymgysylltu â swyddogion yn y dyfodol er mwyn helpu i ddatrys y mater hwn. Gan ddiolch i Lywodraeth Cymru am ei chyllid grant Unigrwydd ac Ynysigrwydd Cymdeithasol, nododd fod Ffederasiwn Teuluoedd y Fyddin wedi llwyddo i gael arian. Roedd canfyddiadau o brosiect Ffederasiwn Teuluoedd y Fyddin wedi'u cyflwyno i Lywodraeth Cymru.

5.9 Dywedodd y Dirprwy Weinidog wrth yr aelodau fod Llywodraeth Cymru wedi cynnal ymgyrch yn ddiweddar i godi ymwybyddiaeth o'r cymorth sydd ar gael ar gyfer y dreth gyngor. Gofynnodd y Dirprwy Weinidog i CLlLC ymgysylltu â phob Awdurdod Lleol i dynnu sylw at bolisi'r dreth gyngor mewn perthynas â'r Lluoedd Arfog.

CAM GWEITHREDU: CLlLC i ymgysylltu ag Awdurdodau Lleol i dynnu sylw at bolisi'r dreth gyngor mewn perthynas â'r Lluoedd Arfog.

EITEM 6 – ADRODDIAD EFFAITH YMDDIRIEDOLAETH FORCES IN MIND (FIMT) 2019

6.1 Rhoddodd Ray Locke ddiweddariad i'r aelodau ar flaenoriaethau presennol FIMT. Gan siarad am Adroddiad Effaith 2019, dywedodd Ray fod yr adroddiad yn cynnig cipolwg ar y cymorth a roddwyd gan FIMT. Nodwyd mai strategaeth FIMT oedd gweithio ar y cyd â sefydliadau ledled y DU i sicrhau bod cymuned y Lluoedd Arfog yn byw bywydau llawn. Argymhellwyd y dylai'r aelodau ddefnyddio'r Ganolfan Ymchwil Cyn-filwyr a Theuluoedd pe byddent am gael gwybodaeth sy'n seiliedig ar dystiolaeth am gymuned y Lluoedd Arfog.

6.2 Er bod FIMT yn darparu cyllid ledled y DU, roedd ei gwaith hefyd yn berthnasol yng Nghymru. Cyflawnwyd prosiectau penodol yng Nghymru; roedd y rhain yn cynnwys:

- y treial rheoli ar hap 3MDR dwy flynedd o hyd ar gyfer cyn-filwyr sydd ag Anhwylder Straen Wedi Trawma nad yw'n ymateb i driniaeth
- dyfarnwyd cyllid i Tros Gynnal Plant i'w galluogi i gyflwyno treial tair blynedd o hyd o wasanaeth cymorth iechyd meddwl yn y gymuned i gyn staff y Lluoedd Arfog a'u teuluoedd o Gaerdydd a Bro Morgannwg.

6.3 Tynnodd Ray sylw at y gwaith ymchwil 'Lifting Our Sights'. Caiff ei arwain gan Future Agenda a bydd yn rhoi cipolwg gwerthfawr ar ddatblygiadau a thueddiadau yn y dyfodol a all effeithio ar gymuned y Lluoedd Arfog yn 2030 a thu hwnt.

6.4 Un darn arall o waith y soniwyd amdano oedd yr 'Housing Policy Statement'. Cafodd ei gyhoeddi ym mis Awst ac mae'n nodi safbwynt polisi FIMT ar anghenion tai cyn staff y Lluoedd Arfog a'u teuluoedd. Tynnodd Ray sylw at bwysigrwydd sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei rhoi i gyn staff y Lluoedd Arfog mewn modd priodol er mwyn ceisio lliniaru materion tai.

6.5 Roedd FIMT wedi ariannu un o brif ymchwilwyr adroddiad Andrew Selous. Gan nodi materion pwysig y dylid eu hystyried, cadarnhawyd y byddai'r Ysgrifennydd Gwladol dros Amddiffyn yn cyflwyno ymateb ffurfiol i'r adroddiad.

6.6 Siaradodd Caroline Cooke am adroddiad 'Ein Cymuned, Ein Cyfamod', a nododd y byddai'r gwaith i ddiweddaru'r adroddiad yn dechrau maes o law.

6.7 Canmolodd Darren Millar AS y gwaith a wnaed gan FIMT a chadarnhaodd fod gan ei Grŵp Trawsbleidiol ar y Lluoedd Arfog a Chadetiaid ddiddordeb yn yr adroddiad ar hapchwarae a gyhoeddwyd gan Brifysgol Abertawe. Roedd yr adroddiad yn awgrymu y gall cyn-filwyr yn y DU wynebu risg uwch o ddatblygu problemau hapchwarae na'r rheini nad oeddent yn gyn-filwyr. Cadarnhaodd Peter fod gwybodaeth am GamCare bellach wedi cael ei chynnwys ar y Porth Cyn-filwyr, gyda chymorth yr Athro Simon Dymond.

6.8 Mewn ymateb i bryderon a godwyd ynghylch adnoddau a gallu GIG Cymru i Gyn-filwyr, cadarnhawyd bod £85k ychwanegol wedi'i ddarparu i gefnogi therapyddion cyn-filwyr. Byddai'r cyllid ychwanegol hwn yn dod i ben ym mis Mawrth 2021 a byddai angen cynnal trafodaethau i ystyried adnoddau a gallu yn y dyfodol.

EITEM 7 AR YR AGENDA – DIWEDDARIAD TÎM LLUOEDD ARFOG LLYWODRAETH CYMRU

7.1 Cyflwynodd Cerys Gage y diweddariad ar ran tîm y Lluoedd Arfog. Nodwyd er na fyddai cynhadledd y Lluoedd Arfog yn cael ei chynnal yn gorfforol, bod opsiynau'n cael eu hystyried ar gyfer cynnal cynhadledd rithwir. Byddai unrhyw syniadau ar ffyrdd o gyflawni hyn yn cael eu croesawu.

7.2 Nododd Cerys fod y tîm wedi bod yn brysur dros y chwe mis diwethaf yn llunio ail Adroddiad Blynyddol y Lluoedd Arfog. Byddai'n cael ei gyhoeddi a'i gyflwyno

gerbron y Senedd ar 30 Medi. Diolchwyd i'r aelodau am gyfrannu at yr adroddiad.

7.3 Pwysleisiwyd bod yr adroddiad yn rhoi darlun clir o'r cynnydd parhaus a wnaed mewn agenda cynyddol brysur. Roedd yn tynnu sylw at yr ymrwymiadau i'w cyflawni, yr oedd llawer ohonynt wedi'u datblygu o adborth gan Swyddogion Cyswllt y Lluoedd Arfog, Ymarfer Cwmpasu'r Lluoedd Arfog ac ymrwymiadau parhaus, ac roedd yn adlewyrchu dull cydweithredol. Cadarnhawyd, er bod gwaith i'w wneud o hyd, bod Cymru ar y trywydd cywir.

7.4 Siaradodd Peter Evans am yr Ymarfer Cwmpasu a nododd y byddai diweddariad pellach yn cael ei roi ym mis Rhagfyr yn dilyn y diweddariad a rannwyd ym mis Mehefin. Roedd y tri grŵp gweithredu ar waith bellach – y Grŵp Pontio, y Grŵp Cyflogaeth a'r Grŵp Gwybodaeth, Ymwybyddiaeth a Chyllid. Esboniodd Peter mai un o'r prif faterion a godwyd oedd cysondeb hyfforddiant ar draws holl ranbarthau Swyddogion Cyswllt y Lluoedd Arfog a bod gwaith yn mynd rhagddo i symleiddio pecynnau hyfforddiant presennol. Roedd gwaith i lunio bwletin cyflogaeth penodol i Gymru hefyd yn mynd rhagddo. Roedd swyddogion yn gweithio gyda'r Bartneriaeth Pontio Gyrfa i gyflawni hyn.

7.5 Nodwyd bod gwaith yn mynd rhagddo i gaffael a diweddaru gwybodaeth ar wefan y Map Anghenion er mwyn sicrhau portread cywir o'r gwasanaethau sydd ar gael ledled Cymru.

7.6 Rhoddodd Peter ddiweddariad ar y gwaith sy'n mynd rhagddo i atgyfnerthu Cyfamod y Lluoedd Arfog drwy ei ymgorffori mewn cyfraith; o ystyried ei natur gymhleth, roedd swyddogion yn gweithio'n agos gyda'r Weinyddiaeth Amddiffyn, partneriaid allweddol fel Swyddogion Cyswllt y Lluoedd Arfog a CLlLC, ynghyd â swyddogion cyfreithiol a swyddogion polisi.

7.7 Diolchodd John Shivas i swyddogion y Lluoedd Arfog am eu cymorth gyda chynigion deddfwriaethol y Lluoedd Arfog, gan bwysleisio y byddai'n cymryd amser i edrych ar bob maes polisi yn fanwl. Pwysleisiodd Jan ddyhead Llywodraeth Cymru i weld y ddeddfwriaeth ddrafft derfynol arfaethedig a chanlyniad yr ymgyngoriadau â phartneriaid allweddol cyn gwneud ymrwymiad cadarn.

EITEM 8 AR YR AGENDA – SWYDDOGION CYSWLLT Y LLUOEDD ARFOG – CYNNYDD A MATERION ALLWEDDOL

8.1 Rhoddodd Rachel Morgan ddiweddariad ar waith y Swyddogion Cyswllt, gan nodi bod parhad cyllid ar gyfer y rolau wedi bod yn faes o ddiddordeb sylweddol ymysg holl bartneriaid sector y Lluoedd Arfog. Cafwyd croeso mawr i'r £275k ar gyfer pob un o'r ddwy flynedd nesaf, o fis Ebrill 2021, a byddai'n eu galluogi i barhau i wneud gwaith pwysig.

8.2 Wrth siarad am eu cynnydd parhaus, nodwyd bod y Swyddogion Cyswllt wedi cynorthwyo gyda diwrnod VE a diwrnod VJ yn eu cymunedau lleol. Er gwaethaf

yr amgylchiadau heriol, roedd y Swyddogion Cyswllt wedi parhau i ymgysylltu'n rhanbarthol, gan godi ymwybyddiaeth o'r cymorth sydd ar gael i gymuned y Lluoedd Arfog yn ystod cyfnod COVID-19. Nodwyd nifer o gyflawniadau yn cynnwys:

- Cwestiwn am gymuned y Lluoedd Arfog mewn arolwg lleol i werthuso effaith COVID-19;
- Cymorth ymarferol ar achosion unigol mewn perthynas â materion tai a materion addysgol;
- Cyflwyno pecynnau croeso ar-lein i staff newydd ar y rheng flaen i godi ymwybyddiaeth o Gyfamod y Lluoedd Arfog;
- Cefnogi Awdurdodau Lleol i gyflawni'r dyfarniad Aur yn y Cynllun Cydnabod Cyflogwyr Amddiffyn;
- Cefnogi gwasanaethau craidd sy'n delio â materion COVID-19.

EITEM 9 AR YR AGENDA – CYNLLUN 5 MLYNEDD AR GYFER DIWRNOD CENEDLAETHOL Y LLUOEDD ARFOG

9.1 Trafodwyd yr eitem hon o dan eitem 3, gyda materion yn codi.

EITEM 10 AR YR AGENDA – COVID-19, CYMORTH YN Y DYFODOL

10.1 Wrth gyflwyno'r eitem hon, nododd y Dirprwy Weinidog y cyfnod heriol sy'n parhau ynghyd â'r ffyrdd nodedig roedd staff a chymuned y Lluoedd Arfog wedi cefnogi pobl Cymru.

10.2 Wrth ystyried cynlluniau sydd ar waith ar gyfer y dyfodol, esboniodd Roy Brown fod COBSEO wedi cynnal arolwg ar effeithiau COVID-19 ar y sector elusennol. Byddai'r ymarfer hwn yn cael ei ailadrodd yn y dyfodol agos.

EITEM 11 AR YR AGENDA – DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF AC UNRHYW FUSNES ARALL

11.1 O dan unrhyw fusnes arall, siaradodd Dirprwy Gomander Nick Lock am y Swyddogion Cyswllt Ysgolion Rhanbarthol a benodwyd yn ddiweddar. Cânt eu hariannu drwy Gronfa Ymddiriedolaeth Cyfamod y Lluoedd Arfog a byddant yn gweithio gydag SCCE Cymru i wella dealltwriaeth o'r materion a wynebir gan blant y Lluoedd Arfog.

11.2 Nododd Ant y byddai Apêl y Pabi yn mynd rhagddi eleni, ynghyd â'r Maes Coffa. Byddai'r ddau yn dilyn y canllawiau ar gyfer cadw pellter cymdeithasol. Byddai swyddogion y Lluoedd Arfog yn parhau i hysbysu aelodau a phartneriaid am ganllawiau'r Llywodraeth.

11.3 Cytunwyd y byddai Gwasanaeth Carchardai a Phrawf Ei Mawrhydi yng Nghymru yn rhoi diweddariad ar STOMP yn y cyfarfod nesaf.

11.4 Diolchodd y Dirprwy Weinidog i'r aelodau am eu mewnbwn a chadarnhaodd y byddai'r cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar 24 Mawrth 2021.